

KÖSZÖNTÉSEK

Kedves Olvasónk!

Ez az esztendő is, hasonlóan az előzőhöz, a zene jegyében telik el, ugyanis Erkel Ferencet követően az idén másik nagy zeneszerzőnk, Liszt Ferenc születésének kétszázadik évfordulóját ünnepeljük. Ez az alkalom teszi időszerűvé, hogy a július első hetében Nagykörösön megrendezésre kerülő Honismereti Akadémia a „Zene – néphagyomány – honismeret” hármas témakörben valósuljon meg, és ennek megfelelően ez a tematika folyóiratunkban is hangsúlyos szerepet kapjon. Erre való tekintettel idei első lapszámunkat Barsi Ernő köszöntésével kezdjük, akinek sok évtizedes munkássága kellőképpen reprezentálja mindhárom szakterület egymással való szoros összefonódását, együttes művelésének eredményességét. Erre tekintettel adjuk közre annak a bensőséges ünneplésnek szerkesztett előadásait, amelyek 2010. október elsején hangoztak el a Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Karán, Győrben, Barsi Ernő 90. születésnapján, Lanczendorfer Zsuzsanna és Lackovits Emőke szervezésében.

Barsi Ernő 90 éves

Barsi Ernő Tanár Úr köszöntése

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Karának közössége nevében nagy szeretettel köszöntöm Barsi Ernő tanár urat, a Kar Ernő bácsiját, aki ebben az évben 51. alkalommal kezdte meg a tanévet oktatótársai és hallgatói nagy öröme. Tanár úr az intézményben pályafutása során, becsülésünk szerint, legalább 5 ezer hallgató számára közvetítette a zene és a néprajztudomány alapjait. S mindezt nem középiskolás fokon, hanem kivételes, talán utánozhatatlan módszerrel, lelkülettel és szeretettel.

E kivételes adománynak megtettesítője Győrtől távol tekintett a világra. A tanár úr családi emlékeiből tudjuk, hogy 90 éve örömmű volt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Sályon is, mert 1920. június 28-án megszületett a Barsi család első gyermeke. A fiúgyermek, Ernő a tanító szüleitől a munka és az igaz szó, a múlt örökségének megbecsülését, a szülőföldjétől a falvakban élők, azaz az övéinek értékességét kapta. A Teremtő ajándéka, szándéka a küldetés feladatával már az iskolás éveinek első percétől fellelhető volt. 1938-ban végzett a Sárospataki Református Kollégiumban. 1938-42 között a Teológiai Akadémiára járt Sárospatakon. A teológia elvégzése után 1942-ben felvételt nyert a Zeneakadémiára, ahol Európa híró mesterek tanították, köztük Végh Sándor hegedűművész, Waldbauer Imre, aki először játszott Bartók vonósnegyest a világon, Kodály Zoltán, aki a népzene iránt elkötelezetté tette.

A talentum, jeles személy kifejezést ritka, kiemelkedő tehetségű emberekre használják íróink, költőink. Így például Tompa Mihály kedves ismerősének ezt üzenté: „Te sokkal jelesebb s talentusabb személy vagy, minthogy Pesten boldog lehetnél”. Mikszáth pedig így fogalmaz: „A Gyula nagy talentum, jeles ember lesz valaha.” Barsi Ernő tanár úr – akit ma tisztelőinek gyűrűjében itt ünnepelhetünk – nagy talentum, már a tanulmányai alatt kitűnt tehetsége tanárainak és ténylegesen jeles ember lett. Tanár urat a szíve, az értékítélete, – mint ahogy Tompa Mihály írta – a nép közé vitte, ahol rálelt arra a kincsre, amely ott jelenleg még mindenkié. Ha ezt Tanár úr nem teszi meg, ez a kincs az eltűnt kincsek sorsára jutott volna. Utolsó pillanatban, sokszor több tízkiel technikával járta a vidéket és gyűjtött, értéket mentett. Ma már pótolhatatlanok gyűjtéseinek a „daloló” sorozatban megjelent munkái: Daloló Rábaköz (1970), Daloló Szigetköz (1971), Daloló Órvidék (1986), Daloló Bükkalja (2001). Hasonló értékkel bírnak további művei: Sály falu zenei művelődése (1947), amelynek kiadását Kodály Zoltán kezdeményezte, Zene egy sályi pásztor életében (1984), Zöld erdőben sik mezőben (1971), A pataki kollégium zenei krónikája (1984).

A néprajztudós nem állt meg értékmentő munkájával a mai országhatárnál, ő nemzetben gondolkodott, magyarként kötelességének érezte, hogy mindezt megtegye Erdélyben, Csallóközben, Burgen-

landban is. Sőt a török idők nyomait kereste, amikor összehasonlító szándékkal a bulgáriai Sumen környékén kisebbségben élő törökök által megőrzött népdalokat gyűjtötte.

Barsi tanár úr élete – nekünk, győrieknek nagy szerencsénkre – itt a városban teljesedett ki, mert a sors 1947-ben Győrbe hozta. Az aktív fiatal tanár, kedves feleségével, Ida néniel, a város, a környék zenei életében maradandó nyomot hagyott, ünnepeltünkhez kötődik Győrben, majd később Csornán, Kapuváron a zeneiskolai képzés indítása. 1956-ban a győri Zenepedagógus Munkacsoport élén létrehozta vonószekerekét, amellyel 1957–58-ban 175 hangversenyt adott. Ezeknek a hangversenyeknek a műsorszámait mindig Barsi Ernő tanár úr mutatta be érthető módon a zenét kevésbé ismerők számára. Szavaival olyan hangulatot tudott teremteni a hallgatóságban, amelynek hatására a megszólaltatott zene művek megtalálták az utat az emberek szívéhez. Ez Barsi Ernő tanár úr egyik legnagyobb értéke.

1959 intézményünk életében azt jelentette, hogy a tanítóképzés felsőfokúvá vált. Ez egyúttal új oktatók belépését is jelentette. Így került Barsi tanár úr a Győri Tanítóképzőbe, ahol azonnal bevonták az intézmény átszervezésébe, ezzel párhuzamosan a művészeti szakcsoport munkájának irányítását bízták rá. Lelkiismeretességével, szaktudásával minden feladatot igényesen oldott meg, így kiemelt iskolateremtő szerepe volt a tanítóképző felsőfokúvá válásának folyamatában. A leendő tanítóknak éneket, ének-tantárgypedagógiát tanított. Itt a Tanítóképző Intézetben néprajzi szakkört, majd néprajz speciálkollégiumot hozott létre. Etnográfusi-pedagógusi munkájának eredményeként Győr-Moson-Sopron megyében több mint 60 iskolában indult meg a néprajz tanítása.

Tanár úr már akkor teljesítette a mai felsőoktatás elvárásainak minden mozzanatát. Kutatómunkájának eredményességét jelzi az ELTE-n a doktori cím megszerzése 1971-ben. A tehetséggondozást magas szinten művelte. Tehetséges hallgatóit elkötelezett példájával a zenei, néprajzi kutatások világába vezette. Kiváló TDK dolgozatok, szakdolgozatok sokasága bizonyítja eredményességét. Két tanítványa jelenleg is a Kar tudományos minősítéssel rendelkező oktatója. Számos szakmai, számos népszerűsítő előadás, a publikációk nagy száma jelzi Tanár úr eredményes munkáját. Az eltöltött 50 év folyamában mindenki, oktatótársai, munkatársak, hallgatók részéről szeretettel örövend. Tanítványai tevékenységét a pályafutásuk során is követi, szellemisége sok-sok iskolában erősíti a nevelés, oktatás felelősségteljes megvalósítását.

Barsi Tanár úr igazolta az általa kiemelten tisztelt Apáczai Csere János, a jogutód intézmény névadójának útmutatását: „AKI TÖREKSZIK, MINDENT ELÉR!”

Tanár úr a sokrétű tevékenysége mellett gyermekeiért, családjáért mindent megtevő családapa, gyülekezetének lelkipásztorja. Így számunkra felfoghatatlan, hogy tehetett eleget több mint 5 ezer előadásnak, 40 könyv kiadásának, több mint 400 tanulmány megjelentetésének. Mindezek mellett dr. Barsi Ernő pályafutása során Európa több országába kapott meghívást és tartott szemináriumokat néprajzi kutatásairól. Így járt Németországban, Ausztriában, a korabeli Csehszlovákiában, Svájcban, Oroszországban, Kanadában. A tanítóképzőben 1982-ig, nyugdíjazásáig tanított. Most 2010 szeptemberében az 51. tanévet kezdi meg, hisz óraadóként érdekfeszítő előadásait ma is várják tanítványai.

Kedves Ernő bácsi! A tanítóképzősök közössége nevében köszönjük, hogy intézményünkben oktatad és nevelted a tanítókat nemzedékét. Számunkra tudós példakép vagy, hisz egyedülállóan tevékeny részese vagy a nemzeti kultúra ápolásának, kutatásának, átörökítésének. Magával ragadó tanítási módszereiddel, életutaddal példaértékű nevelője vagy minden korosztálynak. Mindezek elismeréséül az Apáczai Csere János Kar javaslatára a Nyugat-Magyarországi Egyetem Szenátusának döntése alapján dr. Faragó Sándor professzor úr, az egyetem rektora a 2010. évi diplomaosztó ünnepségen, július 3-án a Nyugat-Magyarországi Egyetem Diszpolgára kitüntetést nyújtotta át Neked. Mi, az Apáczai Csere János Kar közössége, 90. születésnapodon szívből köszöntünk Ida néni és szeretett családod körében. Kívánjuk további terveid teljesülését, jó egészségben és az általad oly sokszor kinyilvánított szeretetben!

Barsi Ernő az ünnepi köszöntésen

Cseh Sándor